

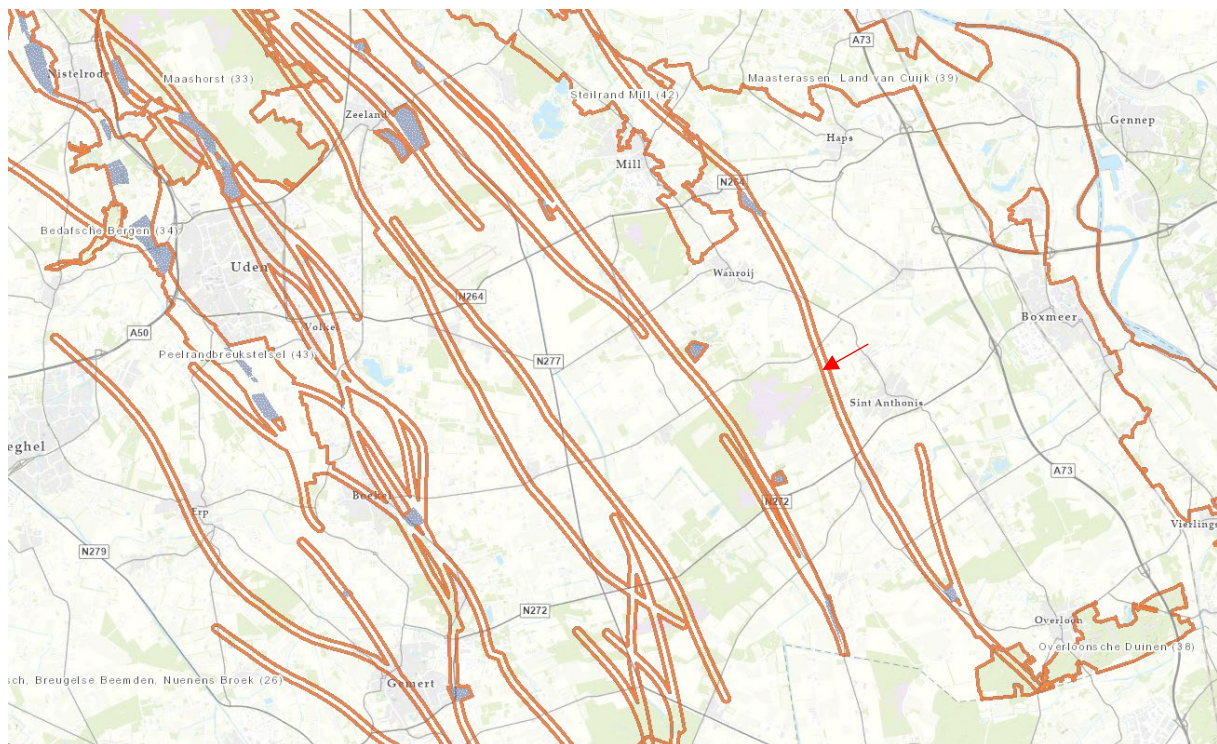
BIJLAGE: Notitie Aardkundig waardevol gebied Peelrandbreuk

1. Peelrandbreuk Ullingen 8 Ledeacker

De planlocatie Ullingen 8 ligt op een zijbreuk van de Peelrandbreuk, een in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant als zodanig aangeduid, aardkundig waardevol gebied (figuur 1). De Peelrandbreuk is een stelsel van breuken in de ondiepe ondergrond met de Peelrandbreuk en Feldbissbreuk als belangrijkste actieve hoofdbreuken. Aan de breukzones van het Peelrandbreukenstelsel komen de natte wijstgronden voor. De Peelrandbreuk en Feldbissbreuk zijn unieke typevoorbeelden van actieve breuken in los 'gesteente', met duidelijk zichtbare wisselwerking met hydrologie en vegetatie. Hierdoor kunnen wijstgronden ontstaan, waarbij de hoger gelegen kant van de breuk natter is dan het lageregelegen land.

Voor de Peelrandbreuk zijn de volgende te beschermen aardkundige elementen benoemd (zie bijlage):

- Breukzones van het Peelrandbreukenstelsel en Feldbissbreuk.
- (Potentiële) Wijstgronden.
- (zichtbare) hoogteverschillen bij breuken.
- Hydrologische werking bij breukzones (voorkomen van "lekprikken breuk").

Figuur 1: breuklijnen en wijstgronden (kaart Aardkundig waardevolle gebieden, provincie Noord-Brabant)

In algemeen gelden ter plaatse van het aardkundig waardevol gebied de volgende beschermingsmaatregelen:

- In zijn algemeenheid mogen geen activiteiten plaatsvinden welke zorgen voor negatieve effecten voor de geologische, geomorfologische, bodemkundige en (geo)hydrologische waarden van de breuk. Daarbij mogen geen activiteiten plaatsvinden die leiden tot een verdere achteruitgang van wijst en die een eventueel toekomstig herstel bemoeilijkt.
- Bij voorgenomen (her)ontwikkeling, bouwplannen, ontgrondingen etc. (zoals omschreven in de Omgevingsverordening), ter plaatse van de breukzones, moet eerst een quick-scan worden uitgevoerd om een meer exacte ligging van de breuk te achterhalen. Hiervoor kunnen in eerste instantie de door de provincie beschikbaar gestelde breukenkaarten worden gebruikt, waaruit blijkt wat een indicatie is van de ligging van de breuk en tot welke diepte deze zich bevindt. Hieruit moet blijken dat de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten optreden voor de geologische, geomorfologische, bodemkundige en (geo)hydrologische waarden van de breuk en/of wijstgronden. Als uit de quick-scan geen duidelijkheid naar voren komt met betrekking tot de ligging van de breuk, kan een veldonderzoek nodig zijn om inzicht te verkrijgen naar de exacte ligging van de breuk, om de breuk daarmee te beschermen en/of niet verder aan te tasten. Dit is ook ten gunste voor eventuele woningbouw, wegconstructies etc., gezien de mogelijke negatieve effecten van een actieve breuk op constructies.
- Zichtbare reliëfverschillen samenhangend met bovengenoemde verschijnselen mogen niet worden ver- of afgegraven of anderszins aangetast (ontgrondingen / ophogingen), met name verdere egalisatie voor landbouwdoeleinden;
- De breuksteilranden mogen niet aangetast worden, door bijvoorbeeld aanleg van infrastructuur of egalisering voor landbouwdoeleinden. Ook mogen uitbreiding infrastructuur (wegtaluds) en bebouwing geen zichtbelemmerend effect sorteren op de natuurlijke reliëfvormen;
- Waterwinning en ontwatering, bijvoorbeeld ten behoeve van de landbouw of verstedelijking, zijn niet toegestaan wanneer deze een vermindering van de grondwaterkwel veroorzaken die leidt tot verdroging van wijstgronden;
- Omzetting van grasland in bouwland, sierteelt of boomteelt is niet toegestaan in de wijstgronden;
- Ook mogen geen activiteiten, ontgrondingen, boringen etc. plaatsvinden die de breuken in de ondergrond beschadigen.

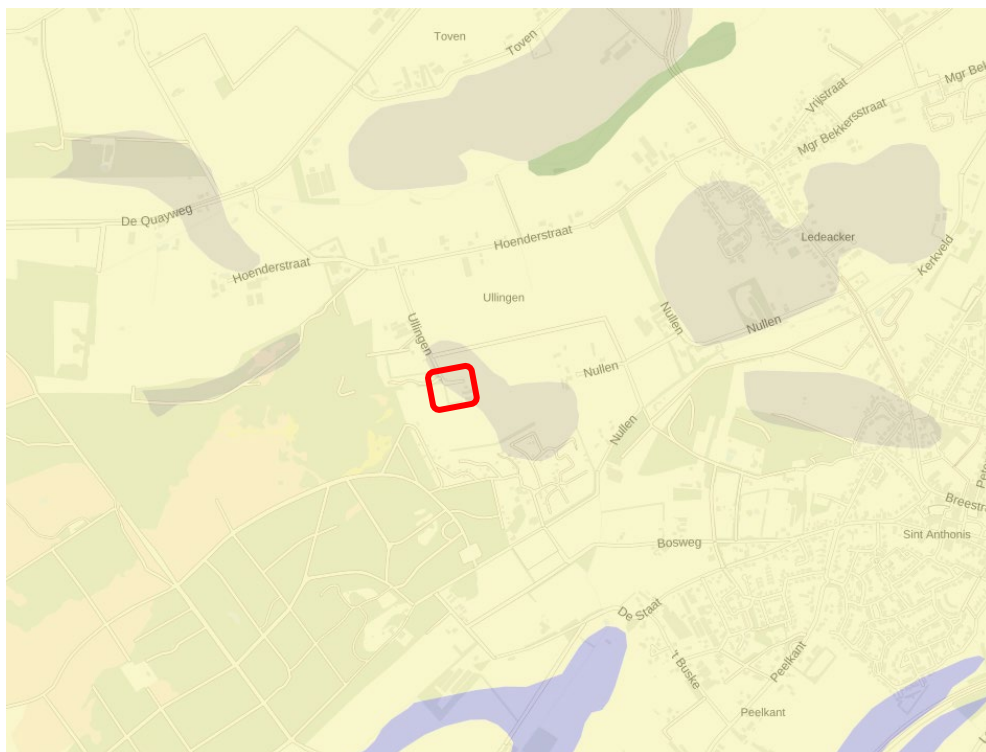
Op de meeste plekken in Brabant zijn de oorspronkelijke hoogteverschillen van de breuken geëgaliseerd door toedoen van menselijk handelen en natuurlijke winderosie. Wegenaanleg (bijvoorbeeld A50) en bebouwing (bijvoorbeeld uitbreiding Uden) tasten de natuurlijke reliëfvormen, bijvoorbeeld breuksteilranden, aan of verminderen de zichtbaarheid (bijvoorbeeld wegtaluds). Waterwinning en ontwatering ten behoeve van de landbouw veroorzaken een vermindering van de grondwaterkwel waardoor de wijstgronden verdrogen.

2. Aardkundige waarden Ullingen 8

De planlocatie bevindt zich ten oosten van het bosgebied. Het maakt deel uit van een oude ontginning waarbij de oorspronkelijk woeste heidegronden zijn ontgonnen en in cultuur gebracht voor landbouwkundig gebruik. Naast ontginningen heeft dit geleid tot diverse grondwerkzaamheden zoals egaliseren, ophogen en vergraven waarbij de oorspronkelijke bovenlaag verdwenen is en omgezet in cultuurgrond. Ook de waterhuishouding van de omgeving wordt gereguleerd door ontwatering en de aanleg van een stelsel van sloten voor de afwatering van het gebied. Uit bijgevoegde afbeeldingen is af te leiden, dat ook op en rond de planlocatie deze ingrepen hebben plaats gevonden in het verleden. Dit is zichtbaar in het verloop van het reliëf en maaiveld en de aanwezig sloten/greppels.

Landschappelijk (figuur 2) maakt de omgeving deel uit van een dekzandvlakte, waar op enkele plaatsen kleine verhogingen in het landschap aanwezig zijn, de dekzandruggen. Het oostelijk deel van de planlocatie is gelegen op een dergelijke dekzandrug. Het westelijk deel van het plangebied is iets lager gelegen ten opzichte van het oostelijk deel (figuur 3 en 4). Gezien de duidelijke omkadering (verkaveling, sloten, begroeiing) van dit gebied is dit perceelsgedeelte in het verleden waarschijnlijk afgegraven. Verder is er geen sprake van steilranden of reliëfverschillen in of nabij de planlocatie (figuur 6).

Uit de kaartbeelden is ook duidelijk dat op de Peelrandbreuk in de omgeving van Ullingen geen wijstgronden herkenbaar aanwezig zijn (figuur 1). Het westelijk deel wordt begrensd door een gekanaliseerde sloot (B-watergang) die zorgt voor de afwatering van het gebied (figuur 5). Hier zijn geen wijstverschijnselen bekend.

Figuur 2: Landschapszone dekzandrug/dekzandvlakte

Figuur 3: Actueel Hoogtebestand Nederland

Figuur 4: Actueel Hoogtebestand Nederland

Figuur 5: luchtfoto met sloten

Figuur 6: topografische kaart met hoogtelijnen en reliëfranden (Topografische Dienst)

3. Analyse effecten herbestemming op aardkundige waarden

Het plan voor herbestemming ziet op de omzetting van een agrarisch bedrijf naar een niet-agrarisch bedrijf. Het bestaande bestemmingsvlak van 0,6 hectare wordt terug gebracht naar een bestemmingsvlak van 0,4 hectare. Een reductie van 2.000 m². Daarmee worden ook de bouwmogelijkheden binnen dit perceel terug gebracht. De ontwikkeling vindt plaats binnen de bestaande bebouwing. De bestaande loods wordt met één spantvak uitgebreid, een relatief beperkte uitbreiding. Daarnaast wordt rond de loods erfverharding aangebracht dat door bedrijfsverkeer als logistieke ruimte wordt gebruikt om te keren/draaien en rond te kunnen rijden. Deze toename verharding bedraagt circa 1.500 m². Al het schone hemelwater dat op de oppervlakteverharding valt wordt ter plaatse opgevangen en geïnfiltreerd.

Op het westelijk deel van de planlocatie komen de bouwmogelijkheden te vervallen. Dit perceelsgedeelte blijft een agrarisch gebruik als grasland behouden.

Het plan leidt verder niet tot ingrepen in de bodem of de waterhuishouding, die aardkundig waardevolle elementen, gerelateerd aan de Peelrandbreuk, (kunnen) beïnvloeden.

4. Conclusie

Het plan heeft geen negatieve effecten op de aardkundige waarden van de omgeving in relatie tot de Peelrandbreuk.